

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Dato: 02.12.2020
Vår referanse:
Saksbehandler: Ole-Petter Halvåg
Deres referanse: 201575

Hørings svar - endring i forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM)

Agder Energi vil med dette gi sine innspill til høringen om endring i forskrift om netregulering og energimarkedet knyttet til å åpne for at nettselskap skal kunne tillates å inngå tilknytningsavtaler med vilkår om utkobling eller begrensning i forbruk.

Agder Energi er et vertikalintegret energiforetak med heleide datterselskap langs hele verdikjeden energiproduksjon, kraftforvaltning, energidistribusjon og energisalg. Vårt datterselskap, Agder Energi Varme (AEV), som distribuerer og selger fjernvarme/fjernkjøling, er en av aktørene som ser forslaget om en slik forskriftendring fra kundesiden. Agder Energi Nett (AEN), vårt distribusjonsnettselskap, ser selvsagt forslaget fra leverandør- og monopolistsiden. Med utgangspunkt i to hevendelser (den ene fra AEV) fra kunder med stor grad av fleksibilitet mellom energikilder søkte AEN om dispensasjon fra dagens forskrifter for å kunne knytte disse to kundene til nettet med vilkår om utkobling/begrensning. Søknaden ble avvist av RME/NVE samtidig som RME anmodet OED om å gjøre en endring i forskriften slik at denne type dispensasjoner blir unødvendige.

AEV har tidligere ønsket å knytte seg til nettet med et relativt stort uttak på slike vilkår. Uttaket er svært fleksibelt og kan kobles ut eller reduseres på kort varsel. På den annen side er betalingsvilligheten for en slik tilknytning lav slik at et større anleggsbidrag knyttet til en kapasitetsøkning i nettet ikke kan bæres. Uten den foreslåtte endring i forskriften vil AEV måtte avslå tilbudet om tilknytning fordi kostnaden blir for høy. For AEN sin del betyr dette at ledig kapasitet i mindre grad blir utnyttet, i svært mange timer i året vil det jo faktisk være tilgjengelig tilstrekkelig kapasitet. For AEV betyr det at reservekapasitet må skaffes til veie fra andre energikilder med et høyere klimagassutslipp. Å utnytte eksisterende nett bedre vil økte nettselskapets DEA-score i innteksreguleringen og er bedriftsøkonomisk rasjonelt for AEN. Forslaget vil derfor, som illustrert med dette, tjene begge parter og samtidig være samfunnsmessig rasjonelt. Agder Energi støtter derfor forslaget og vurderer det som svært viktig at det blir implementert.

Agder Energi støtter forslaget, men vil samtidig påpeke at det kan trenges noen presiseringer rundt premissene for å kunne inngå denne type tilknytningsavtaler. Disse bør framgå i oppsummeringen av høringen og slik inngå i forarbeidene til endringen.

Alternativet til tilknytning med vilkår er en ordinær tilknytning der det betales anleggsbidrag for konkrete anlegg (eller andeler av slike anlegg) som må bygges for å kunne tilknytte uten vilkår. Dersom den ordinære lasten i området stiger og andre kunder ønsker å knytte seg til uten vilkår kan man se for seg at de nødvendige nettanlegg (for å tilknytte den første kunden uten vilkår) bygges uavhengig av den aktuelle kunden. På grunn av nettanleggenes karakter (store trappetrinnmessige økninger i kapasitet) vil det dermed etableres ledig kapasitet. Denne ledige kapasiteten vil det da være nettselskapet som har investert i som en form for forskuttering og denne skal være med i beregning av nye kunders (eller økning hos eksisterende) anleggsbidrag i 10 år framover. Det bør derfor presiseres at kunden som er tilknyttet etter avtale med vilkår skal avkreves anleggsbidrag dersom kunden ønsker endring til en tilknytning uten vilkår uavhengig av om kunden ved et slikt tidspunkt utløser nettinvesteringer.

I en avtale om tilknytning med vilkår må det presiseres hvilke premisser som gjelder for utkobling/reduksjon, det vil si hvilke konkrete komponenter begrensningen er knyttet til. Det må også presiseres at begrensningen kan komme til å bli større (hyppighet av utkobling) med tiden da den generelle lastøkningen i området nødvendigvis vil medføre at ledig kapasitet spises opp.

I forslaget til ordlyd i den nye bestemmelsen er det ikke gjort noen avgrensning med hensyn til hva slags kunder det skal være mulig å inngå denne type avtaler med. Det betyr i praksis at det vil måtte være nettselskapet selv som setter kriteriene for når man er villige til eller ønsker å inngå en slik avtale. De rene kundenære anleggene må nødvendigvis ha den kapasitet kunden ønsker å inngå avtale om og det må betales anleggsbidrag for disse. Det vil si at det er investeringer i radiale fellesanlegg i det lokale distribusjonsnettet og den maskede strukturen i det regionale distribusjonsnettet, det bør kunne avtales at kunder ikke skal kreves anleggsbidrag for. Det innebærer igjen at den kapasitet kunden etterspør bør ha betydning for om det skal kunne inngås en avtale på vilkår. Dette fordi en liten eller moderat bestilling ikke med rimelighet kan sies å utløse investeringer på slike nettnivå. Med forslaget til ordlyd overlater man til det enkelte nettselskap å sette en slik grense («likebehandling mellom ellers like tilfeller»). Det kan innebære stor forskjell i praksis fra nettselskap til nettselskap. Agder Energi vil oppfordre departementet til å vurdere å innføre en grense for slike avtaler i form av en nedre kapasitet. For eksempel kunne man bruke samme grense som er nedfelt i «kontrollforskriften» §16-10 der det heter at kunder med samlet avtalt kapasitet mindre enn 1 MW ikke skal betale anleggsbidrag for investeringer i regional- eller transmisjonsnett. For denne type kunder vil det sannsynligvis likevel være uinteressant for nettselskapet å inngå slike avtaler på grunn av den ovenfor nevnte passus.

Når et nettselskap skal vurdere om en tilknytning er driftsmessig forsvarlig vil det i mange tilfelle innebære at man må vurdere om forsyningen vil kunne opprettholdes dersom en alvorlig feil inntreffer og deler av nettet må kobles ut/bort (N-1 prinsippet). Dersom forsyningen ikke kan opprettholdes er tilknytningen ikke driftsmessig forsvarlig selv om det er tilstrekkelig kapasitet i eksisterende nettanlegg i ordinær drift (feilfritt nett i høylasttiden). I slike situasjoner må regelverket tolkes dithen at det skal kreves anleggsbidrag for de komponenter som må forsterkes/bygges for at

tilknytningen skal bli driftsmessig forsvarlig uavhengig av om disse komponentene vil forsyne kunden i normalsituasjonen (feilfritt nett).

Når det er inngått en avtale om tilknytning med vilkår har kunden veid konsekvensene av dette opp mot kostnadene (anleggsbidraget) ved å unngå et slikt vilkår. Det er da ikke rimelig at kunden skal oppnå noen ytterligere kompensasjon når utkobling eller begrensning i uttaket iverksettes. Dette prinsippet er ikke til hinder for at kunden skal, som alle andre kunder, ha valgfrihet når det kommer til nettleietariff. Dersom nettselskapet har tariff for såkalt fleksibelt forbruk må det være opp til kunden om han ønsker en slik tariff. Agder Energi er enige i disse prinsippene, men ser samtidig at det får noen administrative konsekvenser spesielt når det kommer til KILE-registrering og beregning. Som departementet skriver vil et avbrudd i henhold til avtalen ikke være å forstå som avbrutt levering. Skulle kunden velge en tariff for fleksibelt forbruk vil jo det også i praksis være en avtale om utkobling, men da med andre kriterier enn de som er spesifisert i tilknytningsavtalen. For slike utkoblinger skal det heller ikke beregnes KILE. Det vil kunne by på utfordringer å håndtere dette korrekt dersom mange kunder vil ønske å inngå denne type avtaler.

Selv om det byr på noen utfordringer å administrere denne type avtaler, særlig dersom de skulle bli mange, er Agder Energi av den oppfatning at endringen bør gjennomføres så raskt som mulig. Det vil gi et nytt verktøy til nettselskapene med hensyn til å utvikle og utnytte nettet optimalt og et svært tydelig valg for kundene. Opsjonen vil være med å tydeliggjøre en fleksibilitet hos kundene som fremtidens nett vil være avhengig av for å holde nettkostnadene nede.

AEN har flere store forespørsler om denne type tilknytning og en utfordrende kapasitetssituasjon i N-1 situasjoner i Kristiansand by. Vi ber derfor om at det nye regelverket blir gjeldende fra 1.1.2021 .

Med hilsen
Agder Energi AS

Unni Farestveit

Direktør samfunnskontakt

Brevet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.